

REMISSVAR

2020-12-23

Finansdepartementet Fi2020/04880
Skatte- och tullavdelningen

Omställningsstöd till företag för perioden augusti–december 2020

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan. En viktig aspekt i detta arbete är att förbättra dialogen och samförståndet i gränslandet mellan en företagares vardag och svensk myndighetsutövning. I stor utsträckning tenderar småföretagare att vara den svagare parten beträffande regelverk och tillämpning av desamma, vilket förstärker upplevelsen av orättvisa villkor, ökat regelkrångel och en negativ attityd till företagande från myndigheternas sida. Regeringens förslag riktat till företag som fått minskad omsättning på grund av coronaviruset visar än en gång hur juridiska detaljregleringar bromsar en uttalad ambition att rädda företag i rådande kris.

Redan vid införandet av omställningsstödet varnade vi för att det krångliga regelverket skulle riskera att förhålla åtgärderna och kanske även få mindre företag att inte våga söka stödet, trots de stora behoven. Swedbanks undersökning från 2020-12-21 visar att *två av tre företagare inte sökt stöd, Stödåtgärderna har framför allt gått till de större företagen, samt att nästan var femte i undersökningen, uppgav att de upplevt att det är krångligt att ansöka*. Dessa fakta borde vid det här laget vara väl kända hos Finansdepartementet. Det är därför märkligt att förlängningen inte innehåller förslag till förenklingar eller minskad byråkrati. Omställningsstödet har inte använts i den utsträckning som regeringen kalkylerat med vid införandet, vilket man även konstaterar. Den av Finansdepartementet uppskattade storleksfördelningen mellan de företag som omfattas av stödet får anses orimlig med en tydlig överskattning av andelen små företag.

Restaurangverksamheter har pekats ut som särskilt stora smittspridare, utan några belägg från Folkhälsomyndighet eller forskare. En vanlig svensk restaurang har en vinstmarginal på enstaka % av omsättningen och en personalkostnad på ungefär 50 % av omsättningen. Den allmänna löneavgiften (som även Finansdepartementet anger som ren skatt) är 11,62 %. Om man räknar ihop bolagsskatt och allmän löneavgift så blir dessa sammanlagt 2,9 gånger högre att betala in till statskassan än den vinst som blev kvar i företaget för investeringar, räntebetalningar och annat. Även om man skulle använda hela den uppkomna vinsten från 2019 till buffert för regeringens restriktioner, så räcker vinsten till att klara 6 dagars drift med den verkliga omsättningsminskningen på 90 % eller mer som drabbade branschen redan i mars i år. Hade man följt reglerna för periodiseringsfonder och avsatt 25 % av vinsten hade det räckt mindre än 1,4 dagar. Under resten av året har det inte varit så många dagar med vinst i dessa rörelser, vilket medfört ackumulerade stora förluster, vilka riskerar att omvandlas till privata skulder.

Det föreslagna nya stödet ska lämnas för omsättningsminskning under augusti-december 2020, men ska träda i kraft först efter 15 februari 2021. Hur lång tid som beräknas innan stöd kan sökas anges inte, bara att stödet inte får sökas senare än 31 mars 2021. Regeringen berömmar sig av att komma

Småföretagarnas Riksförbund, Götagatan 5, 263 31 Höganäs

Tel: 042-342850 E-post: info@smaforetagarna.se

med förenklingar som koncentration till få och sammanslagna stödperioder vilket uppges bidra till *att hålla nere den administrativa bördan för företagen*, men det låter som en falsk undanflykt. Hade man bemödat sig om att lyssna på företagen så finns det så mycket mer i detta förslag som skulle behöva genomföras för att minska den administrativa bördan för de mindre företagen. Bland konsekvenser lyfts även insikten om att det kan behövas upp till 15 timmar för att fylla i ansökan, vilket blir Kafka-liknande.

Det förefaller som tiden augusti-december ska utgöras av två stödperioder augusti-oktober, med 40 % omsättningsminskning, och november-december, med 30 % omsättningsminskning. Småföretagarnas Riksförbund anser att det vore rimligare att varje kalendermånad anses utgöra en enskild stödperiod och att gränsen för omsättningsminskning sätts till en betydligt lägre nivå för hela perioden. Detta eftersom restriktionerna i pandemins skugga varat så länge och att de minsta företagens buffert sedan länge är förbrukad. Omsättningstappet borde kunna sättas till 10 %, vilket vissa av våra grannländer använt.

Definitioner och avgränsningar för fasta kostnader har visat sig slå fel, i vart fall om syftet varit att stödja de minsta företagen och tjänstesektorn. Här borde reglerna lättas upp och bättre anpassas till verkligheten.

Att så tydligt beskriva att nystartade eller expanderande företag kommer att räknas bort är cyniskt. *Det innebär att nystartade företag som drabbats av de ekonomiska följderna av det nya coronaviruset kan hamna i en svårare situation än företag som startats innan före augusti 2019.* För de entreprenörer som vågat satsa på företagande skulle det ha varit ett utmärkt tillfälle med i vart fall en klapp på axeln. Systemet kunde innefatta även denna grupp genom att man skulle kunna redovisa tydlig omsättningsökning fram till juli-september, en omsättningsökning som därefter stannat eller minskat. Det blir oproportionerligt att enbart ”rycka ut” tre månader under två år. De allra svagaste och sköraste rörelserna skulle då också få återbäring på sina skattebetalningar. Under uppbyggnadsskedet är det inte ovanligt att företag visar förlust, men de har desto större värde av att få del av omställningsstödet.

Syftet med stödet uppges vara för att *överbrygga den akuta krisen samt underlätta för företag att ställa om och anpassa sin verksamhet*. Nu har regeringens restriktioner funnits i över 9 månader, samtidigt som nya och strängare restriktioner är både beslutade och aviserade för att minska smittspridningen i samhället. Den otroligt långsamma handläggningen av korttidspermitteringar (som i första hand är utformat för större industrier) skapar onödigt likviditetskris för många små företag. Att under dessa förutsättningar fortsätta att behålla omfattande byråkrati i omställningsstöd och därtill senfärdig beslutshandling kommer att skapa många helt onödiga konkurser och personliga tragedier.

I detta ärende har förbundsordföranden Peter Thörn beslutat och näringspolitiskt ansvarige Erik Sjölander varit föredragande.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn

Förbundsordförande, Småföretagarnas Riksförbund